

PÜNKÖSDHÉTFŐ

1-4 oldal

Olv.: Ter 3,9-15.20 – Jn 19,25-27

Jézus anyja.

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL***Szentmise bevezetése***

Kedves Testvérek! Pünkösöd másnapja van. Évszázadokon át Pünkösödöt ünnepeltünk ezen a napon is, hiszen olyan gazdag üzenete van ennek az ünnepnek, hogy szinte kimeríthetetlen. De a II. Vatikáni Zsinat egy nagyon régi, majd' kétezer esztendősi hagyományt újítt fel és ezt a nagy igazságot ezen napra irányította: Mária, az Egyház Anyja. Ahogy énekeltük: a Fiú, a megváltónk neki köszöni földi életét.

Most, ahogy szaladtam a televízióból meg a rádióból, a rádióban az utolsó kérdés ezzel kapcsolatosan volt, hogy megfoghatatlannak tűnik a Pünkösöd üzenete. Ezért is fogalmaztam úgy, hogy Pünkösdkor is üzen az Isten: az Egyház története a Lélek története. Az Atya a teremtő, a Fiú a megváltó és a Lélek teljesíti be a teremtés titkát, a megváltás titkát. És mi következünk, az Egyház következik, hogy a Lélek üzenetét, a Léleknek az erejével megjelenítsük ebben a világban Isten dicsőségére, a világ üdvösségére és mindegyikünk javára. Forduljunk a Szűzanya felé, aki az Egyház Anyja, hogy oltalmazó szeretetével kísérje az életünket, hogy a Lélek felszólításaira jó választ tudjunk adni.

Szentbeszéd

Kedves Testvérek! Őszintén bevallom, hogy ezzel a kérdéssel nem foglalkoztam életem során igazából sohasem. Nekem elegendő volt az, amit a II. Vatikáni Zsinat ezzel kapcsolatosan kijelentett, hogy Mária az Egyház Anyja. Vagyis az, aki Krisztusnak adott földi életet, az annak a közösségnek is az Anyja, amely Krisztus titokzatos teste, hiszen az Egyház feje Krisztus és az Egyház tagjai alkotják Krisztus titokzatos testét. Egyébként a 38-as Eucharisztikus Világkongresszus pontosan ezt az igazságot fogalmazta meg a himnuszában is. Tehát én megelégedtem ennyivel.

Aztán amikor tegnap elkezdtem gondolkodni azon, hogy végül is mi ennek az ünnepnek ezentúl az üzenete, a könyvtáramban elkezdtem nézegetni könyvek között és találtam egy háromkötetes művet, abból az első kötet a Mária, Egyház Anyja témával foglalkozik. Gyorsan becsuktam, őszintén megmondom. Hiszen az ókori görög atyák és a Konstantinápolyhoz tartozó egyházatyák gondolatait, írásainak az idézeteit tartalmazza ez az 1400 oldalas könyv és még van két kötet. Hát, be kell vallanom a gyengeséget. Ezzel én nem foglalkoztam sohasem, megelégedtem azzal, amit már előbb említettem.

Viszont ha az Egyház története a Lélek története, akkor a harmadik Isteni személy a meghatározó az Egyház történetében, az Egyház életében. Hiszen Jézus amikor elbúcsúzik, akkor megígéri az apostoloknak a Szentlelket és pontosan azért, hogy ezzel elinduljon a mű, az, amit Jézus létrehozott. Egyház, amely Egyház megszületett Nagypénteken Krisztus oldalából, aztán megszületett Krisztus halálával és feltámadásával. Ennek az Egyháznak elindul az útja Pünkösddel és járja ez az egyház a maga útját az idők végezetéig, hiszen Jézus azt mondta, hogy a pokol kapui sem vesznek erőt rajta. Hát ennek az Egyháznak Anyja Mária.

Itt most a fantáziám elindult, akár az önöké is, gondolom, hogy ha igazán ráfigyelnek erre az üzenetre, akkor szegény Máriát anyai szerepében még akár sajnálhatjuk is. Mert hiszen a világ sorsa az anyák kezében van, hát akkor ezek szerint az Egyház sorsa is az Anya kezében van. Hiszen az Isten megteremtette a világot, kinyilatkoztatta, hogy szereti, Jézus megváltotta világot, az életét is odaadta érte és most elkezdődik az egyház korszaka, amelynek Anyja Mária.

Talán egy picit még mi büszkék is lehetünk arra, hogy mi Magyarországon élünk, mert Magyarországon valami bontakozik vagy valami csírájában megjelent az Egyház életével kapcsolatosan, ami egészen sajátosan az anyához köthető. Az anyához köthető a gyermekek születése, az Anyához köthető az Egyháznak mint közösségnek a helyzete. Tehát ha úgy tetszik, azok a kezdeményezések, amik Magyarországon ismertek, azok talán egy kicsit szegény Anyánkat képbe helyezi. Mennyit könnyezhetett Mária a különböző gyerekei miatt, a különböző nemzetek, népek sorsa miatt. De hát ez csak úgy hirtelen jutott az eszembe.

Valóban, Mária ha ebbe a kis kápolnába bejövünk és hallottuk az evangéliumot, a mai napra rendelt evangélium erről szól, ami a fejem fölött van, amikor Jézus rendelése szerint János vállalja az anyát és az anya vállalja Jánost. Ez is egy sajátos képi üzenet, de sok-sok kép van a Bibliában azért ezzel kapcsolatosan.

Testvérek, azt gondolom, hogy nekünk ezen a mai ünnepen – mint Mária családjának a tagjai – azzal kell foglalkoznunk, hogy ez a Lélekre épült Egyház, milyen helyzetben is van ma, milyen a sorsa és milyen lesz a jövője. Hiszen az elmúlt hetek mind arról beszéltek, hogy milyen konkrét helyzetben van az ember ebben a világban és természetesen ebben az emberi világban milyen konkrét helyzetben van az Isten országa. Hiszen az Egyház a földön megjelenő Isten országa és ennek az Egyháznak a története üdvörténet. Ebben az Egyházban készül az ember üdvössége, az üdvösség pedig nem más, mint az ember lelki helyzete.

Egyszerűen ha két mondatnál kiegészítem: a lelki értékek határozzák meg az Egyháznak az életét a mindennapokban és a tagoknak az életét, vagy nem? És azt gondolom, hogy – itt különösen Pünkösdre gondolva – akit Jézus megígért és akit Jézus elküldött, Jézus Krisztus ajándéka: az ő Lelke, hiszen a Lélek Jézus Lelke. És ez a Lélek az az alap, amire ráépülhet a világ élete és az embernek az élete, hiszen a Lélek az, ami használ. Jó, ne folytassuk a Bibliának azzal a mondatával, hogy a test nem használ semmit. Dehogynem – jó, tudjuk, hogy a Biblia miért állítja ilyen élesre ezt a helyzetet – hiszen a testünk fejezi ki a lelkünket, a testünk az eszköze minden lelki indítatásnak.

Szóval nekünk, azt hiszem, az Anyánk felé való szeretetünk, bizalmunk, hűségünk jegyében ezen kell elgondolkodnunk, hogy a Lélekre alapozó kereszténység, Krisztus titokzatos teste, milyen állapotban van. Itt drámai mondatokat lehetne mondani, inkább elhallgatom azokat. Egy biztos, amit a pünkösti üzenetben megfogalmaztam: mi lesz a világgal, ha az igazságot a hazugság világába bezárjuk, mi lesz az emberrel, hogyha az élet helyett a halált szolgáljuk? – valójában erre kell nekünk válaszolni. Az izgató kérdésre, mi lesz a világgal az igazságtalan körülmények közepette, mi lesz az ember életével akkor, amikor a halál kultúrájáról van szó, így értelmezik a gondolkodók ezt a XX-XXI. századi civilizált világtörténetet.

Testvérek, ma azon kell elgondolkodni Anyánk felé fordulva és az ő anyai küldetésére is tekintettel, hogy valóban a Lélekre alapozva helyreállt-e a rend. Hallottuk az olvasmányban a paradicsomi történetet. Ha az ember elszakad az Istentől, elszakad az értékektől, amiket az Isten nem azért ajándékoz az embernek, hogy kínozza, hanem azért, hogy az ember el ne vesse az életét. De amikor fölmondja az Istennel való kapcsolatát az ember, akkor tönkremegy az emberrel való kapcsolata is.

Ez a bibliai történet ismerős, fölösleges ismételtetni. Megzavarodott a világ rendje és az emberi életnek a rendje, amikor elszakadt az Istentől. És ha tetszik, ha nem, be kell vallani, ez magával hozza az emberek egymással való kapcsolatának az összes tragédiáját. Hát végeredményben mi lesz a világgal? Istentelen lesz, embertelen lesz. És mi lesz az emberrel, hogyha a halál kultúrájában gondolja el az életet? Akkor csak magának él és nem érdekli a másik ember sorsa. Márpedig az élet kultúrája azt jelenti, hogy felelősek vagyunk egymásért, így teremtetünk, így van kódolva az ember.

Tehát ma azt gondolom, ha Mária az Egyháznak az Anyja, akkor ezt a kérdést kell magunkban tisztázni. És a feleletet is megfogalmaztam ebben a pünkösdi üzenetben: elfogadjuk-e a szeretet hatalmát? Mert a szeretet hatalom, mégpedig ezt a hatalmát a szeretet a szolgálat által jeleníti meg. Nincs kapcsolata embernek a másik emberrel, ha hatalma nem a másik ember szolgálatában jelenik meg.

Jézus mondja annak, aki első akar lenni: törekedjete csak, legyetek első, legyetek egyre nagyobbak, legyetek! Senki nem akadályoz benneteket. Vannak ilyen hamis értelmezések a kereszténységgel kapcsolatosan, hogy mi csak maradjunk kicsinyek, meg maradjunk lent, majd a világ fiai megnövekednek. Nem, Jézus egyáltalán nem fogja vissza az embereket akkor, amikor erről kérdezzet. Tessék csak, legyetek egyre nagyobbak, legyetek első! Csak aki első, az legyen a többinek a szolgája! Ezt jelenti az elsőbbség vagy az elsőség.

Tehát megvan-e a válaszunk a kérdéshez? Mert erről szól Krisztus titokzatos testének a mindennapja, hogy az élet kultúráját építjük-e vagy a halál kultúráját tudomásul vesszük. Sőt, a magunk életében is helyet adunk neki, amikor magunknak élünk önző módon és ennek a világnak, amely istentelen lett, embertelenné is vált. Egyfolytában arról beszélünk, hogy legyetek szolidárisak, segítsetek egymásnak, amikor bajban van az a másik ember. Testvérek, ha egészséges gondolkodásunk van, akkor erre nem kell felhívni a figyelmet. Az egészséges gondolkodás természetesen szolidáris, az egészséges gondolkodás természetesen, magától értetődően szolgálja a másik ember életét.

Ráadásul az Egyház története a Lélek története. Mert ezért is kérdezte a riporter, hát hogy lehet ezt a Szentlelket valahogy megfoghatóvá tenni. Így lehet, hogy az életet szolgáljuk. Jézus elküldi a Lelket, hogy az apostoloknak minden eszükbe jusson, hogy az apostolok erősek legyenek abban, hogy önmagukat legyőzik és a másikat tudják szolgálni. Elindul az Egyház a maga útján a jónak a szolgálatában.

Most úgy hiszem, ha ma odaállunk az Anyánk elé – anyánk, általában is mondják, de azt hiszem, mindegyikünk tapasztalta ezt, hogy az egyetlen ember a földön, aki mindig megbocsát, erre csak az anyánk képes, erre a mindig-re – biztos vagyok benne, hogy a Szűzanya is így néz bennünket. De ettől az Egyház nem lesz más, ettől a világ nem lesz más és mi magunk sem.

Úgyhogy ezen a mai napon, amikor Máriára gondolunk, az Egyház Anyjára, akkor én nem mondtam itt most semmi teológiai fejtegetést a görög atyáknak meg a konstantinápolyi atyáknak a nagy igazságaiból. Én ezt a magától értetődő egyszerű következtetést szerettem volna megosztani a Testvérekkel: Pünkösdt azt jelenti, hogy a Lélekre építkezik a világ, a hívő világ. Aki nem a lélekre építkezik, annak semmi köze nincs az Istenhez, a másik emberhez, az Egyházhoz meg egyáltalán, még ha meg van keresztelve, akkor sem.

És ezért olyan tragikus hogy nem tudjuk megmutatni ezt az igazságot még azzal sem, mikor még semmit nem kell tenni, csak annyit, hogy be kell lépni a templom ajtaján. Még erre sem vagyunk képesek. Akkor hagyjuk abba az egészet. Akkor ne beszéljünk itt keresztény örökségről meg keresztény igazságokról, hagyjuk az egészet. Hát becsapjuk magunkat és

becsapjuk egymást. Persze ez nem jelenti azt, hogy akkor menthetetlen a világ, menthetetlen minden ember, de akkor olyan, amilyen. A rossz se menthetetlen, a rossz ember se menthetetlen, de úgy fejezi be, ahogy. Csak ha visszanéz, akkor mi van körülötte? Ha visszanéz, akkor mit hagy maga után, hogy telt el az élete?

Testvérek, Mária az Egyház Anyja, Krisztus titokzatos teste az Egyház. Mária nem a világ anyja, az Egyház Anyja. Azoknak az Anyja, akik hisznek, akiknek az életét az Egyház igazságai és az élet igazságai – hiszen az Egyház igazságai az élet igazságai – ezek határozzák meg. Akkor szerintem Mária boldog anya.

Hát kérjünk bocsánatot ma tőle és kérjük a segítségét, hogy biztasson bennünket abban, hogy örüljünk az életnek, örüljünk egymásnak és ezáltal valóban egymás életét szolgálva mi magunk is boldogok legyünk és együtt is boldogok legyünk. Ez a szentmise ezekben igazítson el bennünket.

+ *A M E N* +

Kedves Testvérek, most folytatódik a szentmise. A Fő, hiszen az Egyház feje Krisztus, folytatja a művét ebben a világban, minden szentmise erre szólít fel bennünket. Egyetlen útja lehet az embernek, a hívő embernek pedig kötelezően ez az útja: kifejezni az összetartozást Istennel és egymással. Ezáltal a világ koordináta-rendszere működik, a vertikális Istenkapcsolatunk, a horizontális emberkapcsolatunk. És azt hiszem, akkor ezek a csacsi emberi dolgok, hogy hát ugye most háború van, aztán volt a covid, hát ilyenek mindig voltak, vannak és lesznek. Ezek legfeljebb vizsgáztatnak bennünket, hogy tudunk-e okosak lenni, bölcssek lenni, tudjuk-e azt, hogy ebben a helyzetben az értékrendünknek kell megjelenni. Nem valami rendkívüli eset ez, fájdalmas esett, de rendkívüli módon kell helytállni, mert ettől vagyunk Isten fiai és Máriának a gyerekei.

Szentmise befejezése

Mielőtt az áldással elmegyünk az utunkról: hát nagyon szép koszorút vagy csokrot csináltak a Szűzanyának ezekkel az énekekkel! Tegnap a Berszán atyának láttam az általa vezetett szentmiséjét, Csobotfalváról közvetítették. Hát a prédikációja öt perc se volt. Ugyanis az volt a prédikáció, Pünkösöd ünnepe volt ugye tegnap, hogy egyszer egy templom renoválásánál látogatáson volt, fent voltak az emberek a tetőn, dolgoztak és köszönt nekik. Meglátták a papot, mind lejöttek – hát még lejönnek a paphoz, itt már a pap hiába emelkedik, az se elég, hiába, ez a civilizált világ. Magyarul beszéltek és megkérdezte az egyiktől, hogyhogy tud magyarul, mert román volt. Azt mondja, mert az édesanyámtól kaptam egy imakönyvet, ami magyarul volt és én a betűvetést is abból az imakönyvből tanultam meg és ezért tudok magyarul. Ez volt a prédikáció, viszont végig énekeltek, a közgyónást is, ötperces ének volt a közgyónás, aztán utána is rengeteg ének, ami különösen a szívemet is megérintette. Ezért mondom csak el, mert olyan szépen énekeltetek ma ilyen népi énekeket. Mert ezeket már nem értékelik, ezeket a népenekeket a mai állítólagos zeneértők. És hát volt – neked, Sándor tudnod kell meg a feleségednek is – amikor végigéneklük az egész Nagyhetet, az valami csoda volt nekem! És ezt a pap külön megköszönte, mindent megköszönt a pap. És egy negyedik osztályos kislány, egy harmadik osztályos kisfiú volt az énekes és egy harmadik osztályos kisfiú játszott az orgonán, kísérté ezt az éneket. Többször is mutatta a televízió ezt a képet, hát olyan édesen énekelt ez a két gyerek és a másik meg ahogy ottan bökődött az ujjával – annyira kedves volt! És... és boldogok voltak. Hát, legyenek boldogok!

+ *Á L D Á S*